

Verslag QA-team ROSA

Dinsdag 2 december, 10:00-12:00

Aanwezig

- Maarten de Niet (FORA), Bram Gaakeer (OCW), Joël de Bruijn (MORA/MOSA), Leon Sprooten (MORA), Jan-Willem Dijkstra (DUO), Mark de Jong (HORA), Bas Kruiswijk (Bureau Edustandaard), Remco de Boer (ROSA Beheerteam), Dennis Heringa (ROSA Beheerteam), Brian Dommisie (ROSA Beheerteam), Joeri van Es (ROSA Beheerteam), Faizel Rahman-van Eeden (ROSA Beheerteam)

Afwezig

- Yassine Lamchacht (DUO)

- Opening, mededelingen, verslag en acties**
 - Verslag van 24 september 2025
- Aangepaste opzet en inhoud drivers en doelen**
- Onderwijssemantiek**
 - Update ROSA begrippenkader omzetten naar NL-SSB
 - Herziene begrippen nav harmonisatie met ROSA Basisbegrippen
 - Afspraken met vertegenwoordigers Lexicon
- Aanpak voor uitwerken ontwerpgebied governance**
- Werkvoorraadoverzicht en prioritering**
- Rondvraag en afsluiting**
 - Planning voor 2026

1. Opening, mededelingen, verslag en acties

Faizel is nieuw in het overleg, hij is als architect aan de slag gegaan bij Kennisnet. Hij heeft hiervoor gewerkt bij DUO en SBB. Hij zal taken van Maarten gaan overnemen als die definitief met pensioen gaat.

Verslag kan ongewijzigd vastgesteld worden

Openstaande acties:

Viewpoints:

- Uitwerken van expliciete viewpoint-specificaties voor de modellen van de IV-domeinen. (Remco, Joeri).

Ketenprocessen:

- Onderzoeken of “Deelnemerbegeleiding” een aparte context is die we in de ROSA moeten gaan opnemen en wat daar dan onder verstaan wordt.

Joël en Mark gaan met Brian apart een afspraak prikken om te verkennen of Deelnemerbegeleiding een uitwerking verdient in de ROSA en hoe dat dat er uit moet gaan zien (welke scope, etc.).

2. Aangepaste opzet en inhoud drivers en doelen

Zie Epic 001-e - Uitwerken architectuurkaders: drivers en doelen

(<https://rosa.wikixl.nl/index.php/Werkvoorraadoverzicht>)

Vorige keer is de nieuwe opzet van de drivers en doel in de ROSA uitgebreid besproken en zijn de voorgenomen aanpassingen beoordeeld en akkoord bevonden.

Op basis daarvan is de nieuwe opzet in de ROSA uitgewerkt. In het kort zijn dat de volgende acties geweest:

1. Nieuwe drivers zijn toegevoegd en enkele bestaande zijn geschrapt. Ook zijn er vanuit de AR nog een aantal drivers aan toegevoegd.
2. Doelen zijn omgedoopt tot kwaliteitsdoelen en de beschrijvingen en toelichtingen zijn aangepast. NB We volgen daarbij de NORA die ook over kwaliteitsdoelen spreekt. De NORA kwaliteitsdoelen zijn aangevuld met van de WaardenWijzer Onderwijs afgeleide kwaliteitsdoelen.
3. De kwaliteitsdoelen zijn gegroepeerd onder zogeheten kernwaarden. Ook die zijn van de NORA afgeleid en aangevuld met de 3 kernwaarden uit de WaardenWijzer. NB kernwaarden en de daaronder vallende kwaliteitsdoelen beschouwen we als de publieke waarden van het onderwijs
4. Metamodel is aangepast: kwaliteitsdoelen en kernwaarden zijn daar nu in opgenomen als motivatie-elementen:
[https://rosa.wikixl.nl/index.php/ROSA_metamodel#Metamodel op hoofdlijnen](https://rosa.wikixl.nl/index.php/ROSA_metamodel#Metamodel_op_hoofdlijnen)
5. Er zijn nieuwe views gemaakt van:
 - a. Alle kernwaarden en hun kwaliteitsdoelen.
 - i. <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Id-06bd2f7532904dcb88a9e80a62052896>
 - ii. Ook getoond op de pagina
[https://rosa.wikixl.nl/index.php/Drivers en doelen](https://rosa.wikixl.nl/index.php/Drivers_en_doelen)
 - b. Alle drivers.
 - i. <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Id-0e5415fd69af485b89d8842349883b20>
 - ii. Informatie over de drivers wordt in tabelvorm getoond op de pagina
[https://rosa.wikixl.nl/index.php/Drivers en doelen](https://rosa.wikixl.nl/index.php/Drivers_en_doelen)
 - c. Een view per driver met de relatie naar de relevante kernwaarden/kwaliteitsdoelen.
 - i. Zichtbaar bij het doorklikken op een individuele driver, bijvoorbeeld
 - ii. <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Id-50fa154c6f754716940030586bc1de41>
 - d. Een view per kernwaarde en de daaronder vallende kwaliteitsdoelen naar de relevante drivers.
 - i. Zichtbaar bij het doorklikken op een individuele kernwaarde, bijvoorbeeld
 - ii. <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Id-10b5ad71f88a418f85d7364f1a3cb6c9>
 - e. De teksten die nu op de wiki-pagina staan zijn aangepast op het bovenstaande.
 - i. Zie [https://rosa.wikixl.nl/index.php/Drivers en doelen](https://rosa.wikixl.nl/index.php/Drivers_en_doelen)

Wat nog niet gedaan is, om ook vanuit een kwaliteitsdoel direct te linken naar de view te springen die onder 5d wordt genoemd. Daar zal nog op gepuzzeld gaan worden.

Discussie in QA-team

- QA-teamleden zijn allen zeer te spreken over de manier waarop de eerder inhoudelijk besproken aanpassingen zijn verwerkt.
- Jan-Willem vraagt zich af of er nog nagedacht is over het tonen van een matrix waarin in 1 overzicht de relatie tussen kwaliteitsdoelen en drivers is in te zien. Hierover is vorige keer aangegeven dat dit wenselijk zou zijn. Remco geeft aan dat dit inderdaad zo is afgesproken maar dat hij hier nog geen invulling voor heeft. Het is nl. best wel complex om al die informatie in zo'n weergave automatisch te genereren. Maar hij gaat deze uitwerking wel nog realiseren. Want we zien met zijn allen wel de meerwaarde van zo'n overzicht.
- Faizel vraagt of de kernwaarden Veiligheid en Toekomstgerichtheid in de view omgedraaid kunnen worden omdat voor kleurenblinde personen het contrast niet duidelijk is. Dat zal, mede vanwege het invulling geven aan het kwaliteitsdoel Toegankelijkheid, worden aangepast.
- Joël vraagt zich af of Kernwaarden in Archimate-termen eigenlijk ook geen doelen (goals) zijn net zoals de kwaliteitsdoelen. Hier zijn ze nl. als Groupings weergegeven. Remco geeft aan dat we bovenop Archimate alle elementen voorzien van een Type (en soms zelfs een Subtype). Daarmee geven we aan hoe ze passen in het metamodel en kunnen we er ook operaties op uitvoeren in de semantische wiki. Ons metamodel is rijker dan wat Archimate ons biedt.
- Joël vraagt zich verder af of "waarde" een relatie heeft met het Archimate-concept "value". Dat is een heel ander ding, legt Remco. Value wordt gebruikt bij processen waar een bepaalde "waarde" wordt toegevoegd in een proces (value streams), terwijl we het hier hebben over meer publieke waarden die bij ontwerpbeslissingen een rol spelen en ook niet geboden zijn aan bepaalde laag. Brian vult aan dat we moeten oppassen met het vertalen van Archimate-concepten omdat het vaak om andere zaken gaat dan we beogen. Denk maar aan "services" die niet vertaald zomaar kunnen worden naar "diensten". Services bij Archimate zijn in feite "application services", een bepaald type "application functions".

Nagekomen bericht

De suggesties voor verbetering voor de nieuwe opzet en inhoud van de drivers en doelen zijn na de meeting verwerkt:

1. Vanuit een kwaliteitsdoel een link hebben naar de view waarin dit kwaliteitsdoel als onderdeel van een kernwaarde wordt getoond met al zijn relaties naar de relevante drivers. Klik op een willekeurig kwaliteitsdoel en dan zie je de beoogde view.
2. Een matrix waarin een overzicht wordt geboden van alle **Relaties tussen drivers en kwaliteitsdoelen** (zie https://rosa.wikixl.nl/index.php?title=Drivers_en_doelen (en daarbinnen dan **Relaties tussen drivers en kwaliteitsdoelen**).

Advies QA-team

- De eerder vastgesteld inhoudelijke aanpassingen aan de drivers en doelen zijn naar volle tevredenheid verwerkt en kunnen vastgesteld worden in de Architectuurraad.

3. Onderwijssemantiek

Zie voor overzicht: <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Onderwijssemantiek>

Mededeling

De AR is akkoord gegaan met het omdopen van het redactieteam ROSA Begrippenkader tot Werkgroep Onderwijssemantiek. Formeel moet de Standaardisatieraad dat nog bekrachtigen, maar we gaan die naam vanaf nu wel bezigen en doorvoeren in de verschillende uitingen.

Onderwerpen

- A. Update voortgang ROSA begrippenkader omzetten naar NL-SSB
- B. Herziene begrippen nav harmonisatie met ROSA Basisbegrippen
- C. Afspraken met vertegenwoordigers Lexicon

Ad A – Update voortgang ROSA begrippenkader omzetten naar NL-SSB

Het huidige ROSA Begrippenkader is qua structuur omgezet naar de overheidsstandaard NL-SBB. Je kunt dit zien op <https://rosa-begrippenkader.wikixl.nl/index.php/Hoofdpagina> wat de omgeving is van de begrippenmanager die we hiervoor in gebruik hebben genomen. Het is work-in-progress waar het Redactieteam nu mee bezig is. Deze omgeving is weliswaar voor iedereen in te zien, maar niet bedoeld voor formele publicatie. Het is de werkomgeving voor beheerders.

De uiteindelijke formele publicatie van vastgestelde begrippen zal in de ROSA wiki zelf gebeuren alsmede ook op Onderwijsbegrippen.nl (<https://onderwijsbegrippen.nl/nl/>) dat draait op het BegrippenXL platform, <https://www.begrippenxl.nl/nl/>. NB dit platform gaat de NL-SBB structuur ook hanteren in de weergave. Het NORA Begrippenkader wordt ook reeds vanuit een NL-SBB-eiditor ontsloten via dit platform. Als het goed is, zal de publicatie van het begrippenkader conform NL-SBB ergens in december in de ROSA wiki zichtbaar zijn op de 2 manieren die we nu ook hebben (nl. alfabetisch en via zoeken/filteren). Publicatie naar BegrippenXL en Onderwijsbegrippen.nl moet daar vlak op volgen.

Aanpassing van de structuur die we tot nu toe hanteerden voor de begrippen naar NL-SBB is dan wel een aanpassing van de begripsbeschrijving maar inhoudelijk veranderen die niet drastisch hierdoor. De verschillen zitten vooral in het hanteren van andere namen voor de velden, een rijkere manier om relaties te kunnen leggen binnen het begrippenkader als ook met begrippen uit andere begrippenkaders en meer detaillering in de bronvermelding. We zijn van mening dat we geen aparte reviewronde en vaststelling hiervoor nodig hebben (het gaat al gauw om meer dan 300 begrippen) behalve dan dat we als werkgroep nauwgezet moeten controleren of de omzetting goed gegaan is. Sowieso moet per begrip handmatig een extra editing-slag gedaan worden (bestaande relaties kunnen nl. niet automatisch worden omgezet en ook de broninformatie is in de NL-SBB structuur uitgebreider dan wat we nu hadden) waarin we die controle zullen uitvoeren.

Ad B - Herziene begrippen nav harmonisatie met ROSA Basisbegrippen

Het onder A genoemde work-in-progress omvatte onder meer een aanpassing (van de definitie, toelichting en andere attributen) van een groot aantal begrippen in het ROSA begrippenkader om die volledig in lijn te brengen met de Basisbegrippen uit het NORA Begrippenkader (<https://www.begrippenxl.nl/nora/nl/>). De uitkomst van deze aanpassing is reeds via de schermen van de begrippeneditor zichtbaar, het gaat om ruim 140 begrippen.

Van belang is dat we niet alleen de ongeveer 30 NORA basisbegrippen die we al hadden in de ROSA hebben aangepast, maar ook ongeveer 30 nieuwe NORA basisbegrippen hebben toegevoegd, die we

relevant voor het onderwijs achtten. In principe hebben we die begrippen en hun velden 1-op-1 overgenomen (adoptie), behalve dan de specifieke velden die voor beheer van het ROSA begrippenkader gelden (wijzigingsnotities, statussen etc.). Daarnaast zijn er ook andere begrippen die we in de ROSA hanteren aangepast omdat die de basisbegrippen in de definitie gebruikten. We hebben die in lijn daarmee gebracht zodat we meer consistentie hebben verkregen.

Het gaat dus om begrippen die al eerder waren vastgesteld maar die nu door deze actie opnieuw voorgesteld worden (status *herzien en opnieuw voorgesteld*).

Naast de Basisbegrippen gaat het NORA Begrippenkader ook begrippenkaders bevatten over Identiteiten en toegang (IAM), Gegevensuitwisseling, Gegevensmanagement etc. Als die zijn vastgesteld en toegevoegd aan het NORA Begrippenkader gaan we de ROSA Begrippen daarop aanpassen.

Omdat je dan per begrip dit zou moeten nalopen hebben we ook in het document *NORA-harmonisatie ROSA Begrippenkader v0.2* de belangrijkste wijzigingen leesbaar onder elkaar gezet.

Ad C – Afspraken met vertegenwoordigers Lexicon

Op 25 november hebben vertegenwoordigers van de werkgroep Onderwijssemantiek (Maarten en Brian) een meeting gehad met vertegenwoordigers van het zogeheten Lexicon (o.a. met Pien Walraven, Vera Kamphuis) om te verkennen hoe we onze krachten kunnen bundelen. Dat heeft geleid tot de volgende afspraken en vervolgstappen:

- We gaan elkaars conceptuele modellen vergelijken en kijken of we die op elkaar kunnen laten aansluiten.
- We gaan bepalen of de bij het Lexicon zogeheten archetypes zich ook lenen om als begrip te worden opgenomen in het ROSA Begrippenkader.

Discussie in QA-team

- Ad B - Maarten geeft aan dat hij bij “protocol” (in de context van gegevensuitwisseling) de voorkeursterm nu “data-uitwisselingsprotocol”, terwijl bij de meeste begrippen met in de aanduiding het woord “data” de voorkeur uitgaat om dat te vervangen door “gegevens”. Terecht punt en dit zal ook vanwege de consistentie worden doorgevoerd.
- Ad B - Het begrip “verwerking” gaat eigenlijk om “gegevensverwerking”, waarom nemen we dit niet op als voorkeursterm, vraagt Maarten zich verder af. Dat heeft te maken met de AVG waarin “verwerking” als begrip met deze aanduiding gemunt is voor “het verwerken van persoonsgegevens”. De betekenis in die context is hier ook bedoeld. Leon vindt het wel lastig dat een zeer generieke term als “verwerking” een zeer specifieke betekenis krijgt. Voor andere generieke begrippen is de betekenis juist ook generiek gehouden, maar in dit geval dus niet. Omwille van de consistentie is dit niet wenselijk. Brian begrijpt dat en stelt voor om de context van de AVG duidelijker bij dit begrip op te nemen, zowel in de toelichting als in het veld ‘context’. Verder zal hij dit punt inbrengen bij het NORA Begrippenkader waar we dit begrip uit hebben geadopteerd.
- Bram houdt een vurig pleidooi om naast het goed afbakenen en definiëren van begrippen ook modellen op te stellen waarin de samenhang wordt getoond tussen concepten. De conceptuele informatiemodellen in de ROSA zijn daar overigens al een goed voorbeeld van. Hij noemt als voorbeeld het concept “skills” waar iedereen, blijkens de laatste architectuurdag van Edustandaard en de Groeifondsprogramma’s, op zijn eigen manier mee bezig is, maar net allemaal in een iets andere context. Voor de uitwisseling is het van belang dat dit concept goed wordt afgebakend en gerelateerd aan andere concepten.
- Ad C - Joël vult aan dat binnen Npuls bijvoorbeeld in relatie tot OKx -ontwikkelingen, de aanpak van het Lexicon wordt gebruikt om de semantische discussies te stroomlijnen en verschillen

inzichtelijk te maken zodat men wel door kan zonder dat eerst iedereen zich achter dezelfde definitie eerst moet scharen. Dat werkt goed doordat ze de verschillende concepten ook anders gaan noemen (andere aanduiding) en de relaties onderling zichtbaar maken. Brian geeft aan dat dit mooi aansluit op het pleidooi van Bram. Bij het Lexicon heeft men bij de Radboud Universiteit dus niet getracht het jargon van elke vakgroep proberen aan te passen aan de vanaf boven opgelegd voorkeurstermen en definities, maar aan te tonen dat de verschillend aangeduide concepten in principe vergelijkbaar zijn of juist dat ze van elkaar verschillen. Dat leidt hopelijk tot de uiteindelijk gewenste harmonisatie.

- Ad C - Maarten wijst erop dat ook vanuit de HORA (Diede) er afstemming is met het Lexicon. Is het geen goed idee om in de werkgroep Samenhang de informatiemodellen van de verschillende sectorale referentiearchitecturen met elkaar te vergelijken op de manier waarop dat nu ook in het Lexicon gebeurt? Daarmee kunnen we de conceptuele informatiemodellen in de ROSA ook verder verrijken. Bas vult aan dat we op moeten passen dat we niet teveel in de verschillenanalyses blijven hangen en dat we de prioriteiten stellen in de genoemde werkgroep Samenhang.
- Ad C – Brian geeft afsluitend aan dat de aanpak van het Lexicon zowel ons helpt bij het verder uitwerken van de conceptuele modellen in de ROSA, als ook dat het Lexicon weer goed de begrippen en definities kan gebruiken die we hanteren in het begrippenkader. In het ideale geval sluiten de modellen van het Lexicon gericht op de organisatie van de Radboud Universiteit aan op andere modellen in het onderwijs, waaronder hoog-over het KOI-model.

Advies QA-team

- QA-team kan ermee instemmen dat een extra reviewronde niet nodig is voor begrippen die alleen maar omgezet zijn naar de NL-SBB structuur.
- Na verwerking van de twee gewenste aanpassingen kunnen de 140 begrippen die qua voorkeursterm, definitie en/of toelichting zijn herzien, opnieuw vastgesteld worden in de AR.

4. Aanpak voor uitwerken ontwerpgebied governance

Zie memo: Voorstel voor doorontwikkeling ROSA ontwerpgebied governance

https://rosa.wikixl.nl/index.php/Ontwerpgebied_Governance

Epic 001-d: Uitwerken architectuurkaders: ontwerpgebied Governance

(<https://rosa.wikixl.nl/index.php/Werkvoorraadoverzicht>)

De totstandkoming van de huidige uitwerking van het Ontwerpgebied Governance in de ROSA hangt samen met de komst van RIO. Toen heeft de Architectuurraad zelf architectuurkaders opgesteld voor governance. Later is er een start gemaakt met meer naar buiten te kijken voor kaders om dit ontwerpgebied aan te vullen met inzichten rondom publieke regie. Het voorstel in het bijgevoegde memo zet deze trend voort door naar buiten te kijken en nog beter aan te sluiten bij landelijke en Europese standaarden voor het inrichten van stelsel-governance en daarmee het ontwerpgebied dusdanig af te ronden dat het vastgesteld kan worden in de AR.

Het voorstel voor verandering is tweeledig:

1. Het aanvullen en harmoniseren van het huidige ontwerpgebied governance met het European Interoperability Framework (EIF).
2. Het uitwerken van een scenario voor het beheer van open standaarden/afspraken, waarbij gebruik wordt gemaakt van BOMOS.

Gevraagde reactie in QA-team:

- Een inhoudelijke reactie op dit voorstel en de voorgestelde richting.
- Advies aan de AR ten aanzien van go/no go

Discussie in QA-team

- **Aansluiting op EIF en afbakening Edustandaard.** Bram (OCW) merkt op dat het probleem bij de doorontwikkeling van dit ontwerpgebied vooral zit in de verhouding tussen de governance van afsprakenstelsels (gebaseerd op EIF) en de governance van Edustandaard. De kaders van het EIF overstijgen namelijk de scope van Edustandaard. Om de 'blinde vlekken' en de probleemstelling scherper te krijgen, stelt hij voor gebruik te maken van de reeds uitgewerkte platen over het EIF op de ROSA-pagina over interoperabiliteit. Door per laag kaders uit het EIF over te nemen en aan te geven welke actor verantwoordelijk is, wordt duidelijk wat wel en niet binnen de verantwoordelijkheid van Edustandaard valt. Zaken die buiten Edustandaard vallen, komen dan terecht bij bijvoorbeeld de Informatiekamer.
- **Scenario's en BOMOS.** Over de inzet van BOMOS vraagt Remco (ROSA Beheerteam) zich af of dit geschikt is voor het beheer van architectuurkaders. Hij concludeert dat BOMOS zich primair leent voor open standaarden en afspraken. Brian (ROSA Beheerteam) licht toe dat er een hiërarchie bestaat van architectuurprincipes, ontwerpprincipes naar ontwerp-kaders in IV-domeinen. Een ontwerp-kader kan bijvoorbeeld zijn om BOMOS te gebruiken voor het beheer van open standaarden.
In de IV-domeinen hebben scenario's een eigen plek. Joël (MORA/MOSA) vraagt of een dergelijk scenario als meetlat kan dienen, bijvoorbeeld om te toetsen of de governance van de OOAPI voldoet. Brian bevestigt dat men een specifieke standaard inderdaad langs zo'n scenario kan leggen.

- **Rollen, gremia en inrichting.** Leon (MORA) uit zijn zorgen over de duidelijkheid van rollen en verantwoordelijkheden. Hij vraagt zich af of er niet een blauwdruk moet komen voor de inrichting van gremia om te voorkomen dat beslissingen worden ontweken. Joeri (ROSA Beheerteam) en Brian geven aan dat de ROSA geen gedetailleerde inrichting of aantal werkgroepen voorschrijft, maar wel architecturale kaders stelt. Denk hierbij aan het advies om governance in te richten op strategisch, tactisch en operationeel niveau, of hoe werkgroepen van buiten (zoals uit Edu-V) zich verhouden tot Edustandaard. Joël oppert om de eerdere plaat over Edustandaard-gremia en groeifondsprogramma's te gebruiken om het voorstel concreter te maken.
- **Richten versus Inrichten.** Jan-Willem (DUO) benadrukt het belang van het onderscheid tussen 'richten' en 'inrichten'. Het ontwerpgebied moet zich nu focussen op 'richten'. Bas (Bureau Edustandaard) valt hem bij en waarschuwt dat de discussie niet vermengd moet worden met de interne werkwijze of het lifecyclemanagement van Edustandaard zelf. ROSA beperkt zich tot het stellen van kaders voor ontwikkelaars van afspraken, standaarden en diensten. Joeri vult aan dat lifecyclemanagement onder 'inrichting' valt, maar dat de ROSA hier wel een scenario voor kan bieden met bijbehorende ontwerpaders.
- **Ketenvoorzieningen.** Joël vraagt of het ontwerpgebied ook iets gaat zeggen over de governance van concrete platforms, zoals de business platforms die Npuls ontwikkelt. Er wordt geconcludeerd dat het vooralsnog niet het plan is om een scenario uit te werken voor de governance van de ketenvoorzieningen zelf, maar wel voor de toepassing van de standaarden en afspraken die daaraan ten grondslag liggen. Brian merkt op dat de ROSA scan al meermaals toegepast is op ketenvoorzieningen die in ontwikkeling zijn/waren zoals RIO, Lerarenregister. Een specifieke invulling echter van de governance voor dit soort ontwikkelingen kan later wel gedaan worden als uitbreiding naar ketenvoorzieningen gewenst is.

Advies QA-team

- Het voorstel wordt aangescherpt op scope: wat past wel en niet binnen het ontwerpgebied governance.
- De focus ligt op 'richten' en de aansluiting met het EIF.
- Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee uit te werken onderdelen:
 - Architectuurkaders voor governance van afsprakenstelsels en de toepassing ervan.
 - Architectuurkaders voor governance van open standaarden en afspraken en de toepassing ervan.
- Buiten scope maar wel een mogelijke uitbreiding op termijn:
 - Architectuurkaders voor governance van ketenvoorzieningen.
- Lifecyclemanagement en de interne inrichting van Edustandaard vallen buiten de scope van dit ontwerpgebied.

Vervolgactie: Bas en Bram helpen het ROSA Beheerteam (Brian/Joeri) met de eerste stappen om het voorstel aan te scherpen (voor maart).

5. Werkvoorraadoverzicht

Het werkvoorraadoverzicht staat op <https://rosa.wikixl.nl/index.php/Werkvoorraadoverzicht>.

Zo aan het einde van het jaar hebben we wat langer stilstaan bij de werkvoorraad en de prioritering ervan. We constateren dat de lijst van epics ook in het afgelopen jaar weer is gekrompen omdat we veel klussen (voldoende) hebben afgerond.

Het werk aan de architectuurkaders (met name de ontwerpgebieden en architectuurprincipes) en aan de IV-domeinen is een langlopende klus maar ook daar zijn een aantal onderdelen nu zodanig klaar dat ze zijn vastgesteld. Voor de resterende epics die deze onderwerpen raken is een herprioritering gewenst.

Bij de stukken van de meeting was een excel-sheet toegevoegd waarin elk QA-team lid (van tevoren liefst) kan aangeven welke prioritering die zou willen hebben. De aanpak die hiervoor is gekozen, is niet helemaal goed uit de verf gekomen.

Advies QA-team

Uiteindelijk zijn we in de meeting zelf gezamenlijk naar de werkvoorraad gaan kijken en zijn we na delen van elkaars afwegingen en wensen uitgekomen op de volgende prioritering.

Epic groep	epic #	Epic (korte omschrijving)	prioriteit toekennen (1 t/m 5, 1 prio per Epic in een groep)	Opmerkingen	Size
Ontwerpgebieden					
	001-b	IBP	3		XL
	001-c	interoperabiliteit	1	Veel behoefte aan bij onder meer de groeifondsprogramma's	XXL
	001-d	Governance	2		XL
IV-domeinen					
	15	IBP	2		XL
	17	Gegevensuitwisseling	1	in combinatie met ontwerpgebied interoperabiliteit	XL
GIV / standaarden					
	33	Internationale standaarden	2	eerst de relevante internationale standaarden in ROSA integreren. Is afhankelijk van integratie met EduXS en Edustandaard	L

edustandaard

	#	Standaarden koppelen aan ROSA-objecten	3	dan alle standaarden (internationaal en nationaal) koppelen	XL
	#	Uitwerken referentiecomponenten / applicatieservices	1	Ook relaties leggen met andere ROSA-onderdelen	XL

Onderwijsketens					
	23	Ketensamenwerkingen	3	Op een rijtje zetten van alle bekende ketensamenwerkingen (mag incrementeel) incl. de relatie met ketenprocessen (scenario's), standaarden, voorzieningen etc.	L
	34	Onderwijs bij meerdere aanbieders	1	Kent nu een doorstart: uitwerking ihkv Npuls vertalen naar referenties in de ROSA. Behoeft voor alle onderwijssectoren.	XL
	#	Deelnemerbegeleiding	?	Bepalen wat dit zou moeten inhouden en of dit ook een plek in de ROSA moet hebben. (Joël, Mark en Brian nemen initiatief)	?

Onderwijssemantiek	Deze onderdelen zijn eigenlijk geen epics voor de ROSA zelf (en dus voor het beheerteam), maar meer voor de werkgroep Onderwijssemantiek				
	7	Begrippen curriculum SBB	3	Als Epic voor de ROSA schrappen, werkvoorraad voor werkgroep Onderwijssemantiek	M
	#	Begrippenkader FORA / MORA / HORA opstellen	2	Voor de FORA is dit gestart, resultaat bespreken in Samenhang. Raakt niet de ROSA zelf, maar wellicht wel de conceptuele modellen	XL

Deelnemerbegeleiding is alvast opgenomen maar of dit een epic wordt voor de ROSA, hangt af van de afstemming erover. Dit kan leiden tot een wijzigingsvoorstel dat na vaststelling in de AR op de werkvoorraad kan worden opgenomen.

Het koppelen van standaarden en van referentiecomponenten/applicatieservices aan andere ROSA-onderdelen is door tijdgebrek tot nu toe niet echt gebeurd. Deze activiteiten waren tot nu toe onderdeel van andere epics, maar het advies is om ze apart op te nemen.

Bas geeft aan dat aan een aantal onderdelen ook vanuit de werkgroep Samenhang invulling kan worden gegeven, in ieder geval bij het bepalen van de prioritering van de uitwerking van die onderdelen. Daar kunnen ook wensen ten aanzien van prioritering ontstaan. De relatie met uitwerkingen die uit de groeifondsprogramma's voortkomen is ook belangrijk hierbij. Als de uitwerkingen uit bijv. Npuls (concreet voorbeeld is daarvan de epic *Onderwijs volgen bij meerdere onderwijsaanbieders*) voldoende "uitgehard" zijn en ook relevant blijken te zijn voor andere werkingsgebieden, dan zijn ze ook relevant om in de ROSA een plekje te krijgen. Dennis waarschuwt wel dat we enige criteria moeten gaan krijgen voor wat we "voldoende uitgehard" beschouwen, anders ben je misschien met iets bezig waar alsnog een heel andere draai en invulling aan wordt gegeven in een programma. Voor Joël is een belangrijk criterium voor uitharding dat als de uitwerking van een bepaald onderwerp dusdanig is gedaan, dat solution architecten daarmee aan de slag kunnen gaan, dat je dan dit ook in de ROSA als referentie verder kunt gaan uitwerken. Hardop denkt hij dan aan de voorzieningen en processen die er aan gaan komen rond AII (aanmelden, inschrijven, intake) en LLO. Bas antwoordt hierop dat onder andere in de werkgroep Samenhang de afweging moet worden gemaakt of iets in de ROSA zou moeten worden opgenomen. Brian verwacht dan ook dat er vanuit die werkgroep wijzigingsverzoeken gaan komen. Maar niet alleen uit die werkgroep uiteraard, ook vanuit andere hoeken kunnen die wensen ingebracht worden. Het QA-team moet uiteindelijk bepalen of iets wel of niet gehonoreerd kan worden en daarover de AR adviseren.

6. Rondvraag en afsluiting

Volgend jaar is voor de Architectuurraad besloten om 6 sessies te houden van 2 uur.

- Donderdag 5 februari (10:00 - 12:00)
- Dinsdag 14 april (10:00 - 12:00)
- Donderdag 28 mei (10:00 - 12:00)
- Donderdag 3 september (10:00 - 12:00)
- Dinsdag 13 oktober (10:00 - 12:00)
- Dinsdag 17 november (10:00 - 12:00)

Omdat we nu al in december bij elkaar zijn gekomen en we geen grote veranderingen meer hebben gepland tussen nu en 5 februari, is een meeting in januari niet echt nodig en gaan we in 2026 derhalve in totaal 5 QA-team-bijeenkomsten plannen op de dinsdagochtend (van 10 tot 12 uur) 2 weken vooraf aan de AR. Dus dat wordt dan:

- Dinsdag 31 maart (10:00 - 12:00)
- Dinsdag 12 mei (10:00 - 12:00)
- Dinsdag 18 augustus (10:00 - 12:00) (of al in juli als dat beter qua vakanties uitkomt)
- Dinsdag 29 september (10:00 - 12:00)
- Dinsdag 3 november (10:00 - 12:00)